

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
_____ Олег ЛАГОДНЮК

«___» _____ 2020р.

06-03-08S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ		FINANCIAL MANAGEMENT	
Шифр за ОП	ПП 2	Code in Educational Program	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: master's (second)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of knowledge Management and administration	
Спеціальність Фінанси, банківська справа та страхування	072	Field of study: Finance, Banking and Insurance	
Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування		Educational Program: Finance, Banking and Insurance	

Силабус навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою *Фінанси, банківська справа та страхування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування*. Рівне. НУВГП. 2020. 11 стор.

ОПП в електронному репозиторії університету:
<http://ep3.nuwm.edu.ua/18572/>

Розробник силабусу: *Ляхович О.О., к.е.н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки, доцент*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “10” грудня 2020 року

В.о завідувача кафедри: *Ляхович О.О., к.е.н., доцент.*

Керівник освітньої програми,

д.е.н., професор

Л.В. Мельник

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ

Протокол № __ від “__” _____ 2020 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

СЗ №-5955 в ЕДО.

© Ляхович О.О., 2020

© НУВГП, 2020

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*	
Ступінь вищої освіти	<i>Магістр (другий)</i>
Освітня програма	<i>Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Спеціальність	<i>072 Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Рік навчання, семестр	<i>1-й рік, 1-й семестр</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>22 годин</i>
Практичні заняття:	<i>20 години</i>
Самостійна робота:	<i>78 годин</i>
Курсова робота:	<i>Так</i>
Форма навчання	<i>Денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Екзамен</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*	
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА	
	<i>Ляхович Ольга Олександрівна, к.е.н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки</i>
Вікіситет	https://cutt.ly/4hwAgFy
ORCID	0000-0002-6770-7970
Як комунікувати	<i>o.o.liakhovych@nuwm.edu.ua</i> тел. 068-011-28-90
ПРО ДИСЦИПЛІНУ	
Опис дисципліни	http://ep3.nuwm.edu.ua/18600/
Дисципліна на навчальній платформі Moodle	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3300
Методи викладання та технології:	<i>Інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання із застосуванням ділових ігор; аналіз конкретних ситуацій (case study); здійснення апробацій наукових досліджень; організація науково-практичної дискусії та інші.</i>
Засоби навчання	<i>Мультимедіа, проєкційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали, інтернет – ресурси.</i>
Компетентності	<i>Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає</i>

	<p>проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК10. Здатність виявляти та забезпечувати нейтралізацію зовнішніх та внутрішніх фінансових загроз діяльності підприємств, установ, організацій.</p> <p>СК11. Здатність використовувати фінансові технології та новітні інструменти при обґрунтуванні стратегії розвитку фінансових систем.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРО1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПРО3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПРО4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>

	<p>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.</p> <p>ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.</p> <p>ПР12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</p> <p>ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.</p> <p>ПР14. Вміти адаптувати сучасні фінансові інструменти до умов функціонування водогосподарської галузі.</p> <p>ПР15. Застосовувати сучасні фінансові технології та новітні інструменти у сфері фінансів, банківської справи та страхування з метою використання резервів та пошуку можливостей розвитку фінансових систем.</p>
<p>Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)</p>	<p>Аналітичні навички, формування власної думки, здатність фахово обґрунтовувати свою позицію, здатність до комплексного вирішення проблеми, здатність оцінювати ризики, приймати рішення та інші.</p>
<p>Структура навчальної дисципліни</p>	<p>ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ</p> <p>Модуль 1. Сутність фінансового менеджменту та система його забезпечення. Управління грошовими потоками, прибутком та активами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та система забезпечення фінансового менеджменту 2. Механізм управління грошовими потоками на підприємстві та визначення вартості грошей у часі 3. Управління прибутком 4. Управління активами <p>Модуль 2. Управління капіталом, інвестиціями, фінансовими ризиками. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та антикризове управління</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Вартість і оптимізація структури капіталу 6. Управління інвестиціями 7. Управління фінансовими ризиками 8. Аналіз фінансових звітів 9. Внутрішньо фірмове фінансове прогнозування та планування 10. Антикризове фінансове управління на підприємстві 11. Фінансовий менеджмент у сфері водного господарства

<p>Методи оцінювання та структура оцінки</p>	<p>Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролю знань, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 15 балів за теоретичні дослідження; - 15 балів за виконання розрахункових завдань; - 30 балів за виконання курсової роботи; <p>20 балів – модуль 1; 20 балів – модуль 2. Усього 100 балів.</p> <p>Крім того, додаткові 20 балів можна отримати за проходження наступних курсів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prometheus: Фінансовий менеджмент: https://courses.prometheus.org.ua/courses/NAUKMA/101/2014_T2/about 2. Coursera: Financial Management: https://www.coursera.org/programs/national-university-of-water-and-environmental-eng-on-coursera-ioegs?collectionid=&currenttab=catalog&productid=icmznuereeaqrbl-r-w0tq&producttype=s12n&query=public+finance&showminimodal=true <p>Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/.</p> <p>Модульний контроль проходитиме у формі тестування на університетській платформі MOODLE.</p>
<p>Поєднання навчання та досліджень</p>	<p>Студенти можуть отримати додаткові бали за: написання наукової статті, участі у наукових конференціях, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<p style="text-align: center;">Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансовий менеджмент: підручник /за заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів: Магнолія 2006, 2014. 344 с. 2. Фінансовий менеджмент: навч.посібник / за заг. ред. Т.В. Момот К: Центр учбової літератури, 2011. 712 с. 3. Фінансовий менеджмент: підручник / за заг. ред. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. Київ : КНЕУ, 2017. 534 с. 4. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник / за заг. ред. І. О. Школьник та В. М. Кремень. Суми, 2014. 427 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна література</p>

1. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. К.: Ника-Центр; Эльга, 2004. 656 с.

2. Бригхэм Ю., Эрхардт М. Финансовый менеджмент. 10-е изд./ пер. с англ. под ред. к.э.н. Е. Н. Дорофеева. СПб.: Питер, 2009. 960 с. (Серия «Академия финансов»)

3. Євтушенко Н.О. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 145с.

4. Інноваційно-інвестиційні стратегії в управлінні ринковою вартістю підприємства / В. В. Стадник, Є. М. Рудніченко, Т. С. Томаля, Н. І. Непогодіна. Хмельницький : ХНУ, 2008. 302 с.

5. Положення Про порядок виконання аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації. Офіційний вісник України від 02.03.2001, № 7, ст. 190

6. Круш П. В., Поліщук С. В. Оцінка бізнесу: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 264 с

7. Момот Т. В. Вартісно-орієнтоване корпоративне управління: від теорії до практичного впровадження. Харківська національна академія міського господарства. Х. : ХНАМГ, 2006. 380 с.

8. Лаговська О.А. Моніторинг методик оцінки вартості підприємства: зарубіжний досвід. Вісник ЖДТУ. 2012.– № 1 (59). С. 103-107.

9. Костирко Р. О., Тертична Н. В., Шевчук В. О. Комплексна оцінка вартості підприємства. Східноукраїнський національний ун-т. ім. Володимира Даля. Луганськ : СНУ, 2007. 224с.

10. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підручник. К.: Знання. 2006. 439 с.

Інформаційні ресурси

1. Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки. Про затвердження Методики аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки : наказ Міністерства фінансів України від 14.02.2006 р. № 170, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 березня 2006 року за № 332 /12206. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0332-06>

2. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затверджені наказом Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України від 26.01.2001 № 49/121 і зареєстровані в Міністерстві юстиції України від 08.02.2001 р. за № 121/5312. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0188-13>

3. Сайт Державного комітету статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 25.05.2019)

4. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: офіційний веб-сайт. URL:

	<p>http://www.me.gov.ua</p> <p>5. Міністерство фінансів України: офіційний веб-сайт. URL: www.minfin.gov.ua</p> <p>6. Національний банк України: офіційний веб-сайт. URL: www.bank.gov.ua</p>
ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)	
Дедлайни та перескладання	<p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно: http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdiil/navch-nauk-tsentri-nezaleznohoohtsinivannia-znan/dokumenty. Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем.</p>
Правила академічної доброчесності	<p>За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент <u>позбавляється подальшого права</u> здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.</p> <p>За списування під час виконання окремих завдань, студенту <u>знижується оцінка</u> у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.</p> <p>Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj</p>
Вимоги до відвідування	<p>Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.</p> <p>Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p> <p>При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle.</p>
Неформальна та інформальна освіта	<p>Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно положення http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita.</p> <p>Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, повинні мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми.</p>
ДОДАТКОВО	

<p>Правила отримання зворотної інформації про дисципліну</p>	<p><i>Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.</i></p> <p><i>За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.</i></p> <p><i>Результати опитування студентам надсилають обов'язково.</i></p> <p><i>Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:</i> http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja http://nuwm.edu.ua/sp/rezuljtati-opituvannja</p>
<p>Оновлення</p>	<p><i>За ініціативою викладача зміст даного курсу буде оновлюватися щорічно з врахуванням змін законодавства України та появи сучасних фінансових технологій, новітніх інструментів в фінансовій сфері.</i></p> <p><i>Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін в сфері фінансового управління. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.</i></p>
<p>Навчання осіб з інвалідністю</p>	<p><i>Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням</i> http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju</p> <p><i>У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.</i></p> <p><i>Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.</i></p>
<p>Практики, фахівці, залучені до викладання</p>	<p><i>До викладання курсу долучаються фахівці з банківського сектору, підприємницької сфери, фінансових установ та організацій.</i></p>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції 22 год

Прак. 20 год

Самостійна робота 78 год

Лекційні та практичні заняття

ПРО1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

Види навчальної роботи

Засвоїти механізм узгодження коротко- і довгострокових завдань фінансової політики підприємства.

ПРО3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Види навчальної роботи

Навчитися графічно зображати схему фінансового менеджменту як системи управління фінансовими ресурсами на підприємстві. Опанувати застосування методів оптимізації грошових потоків та внутрішнього фінансового контролю на підприємстві.

ПРО4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Види навчальної роботи

Здійснювати характеристику показників інформаційного забезпечення із зовнішніх та внутрішніх джерел фінансового менеджменту. Навчитися аналізувати інформацію у формах фінансової звітності підприємства. Володіти практичними навичками з аналізу аналітичних даних з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

ПРО6. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

Види навчальної роботи

Навчитися проводити обґрунтований аналіз фінансово-економічної діяльності на мікро- та макро- рівні, виявляти проблемні аспекти та здійснювати апробацію своїх результатів (доповідь, тези, наукова стаття)

ПРО8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

Види навчальної роботи

Освоїти механізм хеджування фінансових ризиків шляхом використання деривативів.

ПРО9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Види навчальної роботи

Вивчити особливості організації та систему забезпечення фінансового менеджменту на підприємстві. Освоїти методи управління прибутком, власним і позиковим капіталом, активами, інвестиціями, фінансовими ризиками.

ПРО10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

Види навчальної роботи

Освоїти методи проведення комплексного оцінювання фінансового стану підприємства та моделювання фінансових показників його діяльності. Навчитися обґрунтовувати необхідність і засвоїти методику визначення вартості капіталу, оптимізації його структури. Опанувати використання основних прийомів внутрішньофірмового фінансового планування та прогнозування.

ПРО11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

Види навчальної роботи

Здійснювати операційний аналіз для розв'язання фінансових і виробничих завдань підприємства, а також обґрунтування оптимальної дивідендної політики підприємства. Вміти охарактеризувати чинники визначення ефективного управління грошовими потоками на підприємстві.

<i>ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</i>	
Види навчальної роботи	Опанувати законодавчо-нормативні акти у сфері фінансового менеджменту. Освоїти використання існуючих способів нарахування відсотків та визначення параметрів фінансової ренти з метою прийняття фінансово-управлінських та інвестиційних рішень. Здійснювати обґрунтування форм фінансування та використання необоротних активів підприємства, визначення необхідного обсягу та оптимізації оборотних активів підприємства.
<i>ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.</i>	
Види навчальної роботи	Навчитися здійснювати оцінку ефективності реальних інвестиційних проектів та фінансових інвестицій, визначення типу інвестиційного портфелю.
<i>ПР14. Вміти адаптувати сучасні фінансові інструменти до умов функціонування водогосподарської галузі.</i>	
Види навчальної роботи	Здійснювати застосування системного підходу до управління фінансовими ресурсами суб'єктів водогосподарської галузі.
<i>ПР15. Застосовувати сучасні фінансові технології та новітні інструменти у сфері фінансів, банківської справи та страхування з метою використання резервів та пошуку можливостей розвитку фінансових систем.</i>	
Види навчальної роботи	Освоїти основні механізми застосування інструментів фінансового інжинірингу у фінансово-економічній діяльності підприємства

Лектор, к.е.н., доцент

О.О. Ляхович